

paa hvilken Maade det skal bringes til Udførelse. At det skulde have noget som helst med Frisind at gøre at lægge en Tvangsforanstaltning som den, der her foreslaas, paa Erhvervslivet, skal man sikkert besidde det ærede Medlems Grundsyn paa sociale Spørgsmaal for overhovedet at kunne mene. Det ærede Medlem sagde, at man kan strides om Løn, men ikke om Arbejdstid, og derfor skal denne tages ud af det Omraade, der kan være Genstand for Strid mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Men det ærede Medlem maa dog sikkert erkende, at begge disse Spørgsmaal, Arbejdstid og Arbejds løn, er af afgørende Betydning for Samfundets Produktivitet og Arbejdsevne og derfor nødvendigvis maa være Spørgsmaal, der afgøres ved gensidig Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Jeg vilde dog ogsaa antage, at hvis man ved Lov vilde søge at tilvejebringe Ro paa Arbejdsmarkedet angaaende Arbejdstid ved Fastsættelse af en Arbejdstid ud over de 8 Timer, vilde det støde paa den voldsomste Modstand fra den ærede Ordfører og hans Partis Side, saa vilde det ikke have noget som helst med Frisind at gøre. Det har det kun, saa længe Talen er om Gennemførelse af Doktriner som den, der her drøftes, og som jo, deri har det ærede Medlem Hr. Rudfeld Ret, oprindeligt er rejst fra Socialdemokratiets Side paa et rent og skært teoretisk Grundlag.

Washington-Konferencen i 1919 afholdtes paa en Tid, da Verden var opfyldt af Forventning om, at nu skulde man nyde Resultaterne af de uhyre Ofre, der var bragt under Verdenskrigen, ikke mindst fra Arbejderklassens Side, og en fredelig Guldalder, Staterne imellem, saa vel som paa Arbejdsmarkedet, skulde oprinde. Det var nogle meget smukke Tanker, skønne Forhaabninger, men jeg tror rigtignok, at det var Anskuelse, som den haarde Virkelighed har tvunget os til at revidere, og hvor de er trængt igennem og blevet udformet som Lov, har man været nødt til at gaa til den ene Undtagelsesbestemmelse efter den anden. Det ærede Medlem sagde, at man var dog ikke i andre Lande gaaet til Ophævelse af 8 Timers Arbejdsdagen, hvor man havde faaet den gennemført. Men man er, som den ærede Ordfører særdeles vel ved, gaaet til Gennemførelse af en saadan Række Undtagelsesbestemmelser, at 8 Timers Arbejdsdagen i Grunden kun eksisterer paa Papiret i flere af de Lande, som det ærede Medlem har nævnt. Det ærede Medlem talte om, at vi har en mo-

ralsk Forpligtelse til at gennemføre denne 8 Timers Arbejdsdag, thi sagde det ærede Medlem, ellers udøver vi en illoyal Konkurrence. Det vil altsaa sige, at det ærede Medlem mener — og det kan kun glæde mig —, at der kan være Arbejdsomraader, hvor man, naar man ikke har lovfæstet 8 Timers Arbejdsdagen, men har en længere Arbejdstid, øger sin Konkurrenceevne; thi hvis det ikke var Tilfældet, kan der jo ikke begaas nogen Illoyalitet overfor nogen som helst. Men hvis altsaa Ikke-Fastsættelsen af 8 Timers Dagen paa visse Omraader øger vor Konkurrenceevne, synes jeg, det vilde falde ganske anderledes i Traad med det ærede Medlems almindelige Opfattelse af Erhvervssituationen her i Landet, at han havde undladt at fremsætte sit Forslag nu i Erkendelse af, at Tiden ikke er til at gennemføre den Slags Eksperimenter.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard talte om, at Rammerne for dette Lovforslag er saa vide, at der gives tilstrækkelig Bevægelsesfrihed, og han nævnte Eksempler derpaa. Jeg skal ikke komme dybt ind derpaa, idet jeg ganske kan henholde mig til, hvad det ærede Medlem Hr. Kayser sagde. Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard har citeret en Banketale, som den franske Arbejdsminister har holdt, og hvori han har givet sin Tilslutning til 8 Timers Dagens Opretholdelse under Henvisning til, at den har øget Arbejdsintensiteten og for øvrigt har haft forskellige andre lykkebringende Virkninger. Det ærede Medlem ved meget vel, at man netop i Frankrig er gaaet til at indføre en Række Undtagelsesbestemmelser; den franske Lov er saaledes affattet, at der har været rigelig Plads derfor. Det ærede Medlem ved ogsaa særdeles vel, at man mange Steder — og jeg henviser i saa Henseende i første Række til vort Naboland Sverige — har gjort absolut modsatte Erfaringer; at Arbejdsintensiteten saa langt fra at være forøget tværtimod er blevet formindsket. Der er ogsaa udtalt Tvivl i saa Henseende fra Socialraadets Side. Det har fundet sit Udtryk i den Udtalelse, som det ærede Medlem citerede, og der er fra den svenske Arbejdsgiversammenslutnings Side udtrykkelig gennem et omfattende Talmateriale, der nylig er kommet til Offentlighedens Kundskab, redegjort for, at Arbejdsintensiteten i alt Fald ikke er øget og den svenske industrielle Produktivitet derigenom ved 8 Timers Lovens Fastsættelse væsentlig formindsket. Og nu kommer det ærede Medlem til at undskyldte mig,